

LA MEVA VIDA AMB LA CRISTINA 1978- 2020

**per MIQUEL FANÉ, el seu pare
- TOTS SANTS 2020 -**

LA MEVA VIDA AMB LA CRISTINA

UNA VIDA ESTRONCADA A LA MEITAT.

El 3 de juny de 2020 al vespre, **moria, a l'hospital** de “Can Ruti”, víctima del càncer, la meva filla Cristina amb 42 anys

42 anys, son, avui en dia, la meitat de l'esperança de vida normal. La mort, ens va arrabassar la meitat de la seva vida per poder estar amb ella. Però, per a mí, son també **42 anys de la meva vida amb ella** i això és lo únic que em pot consolar i el que vull recordar aquí.

LA SEVA INFANTESA A BARCELONA

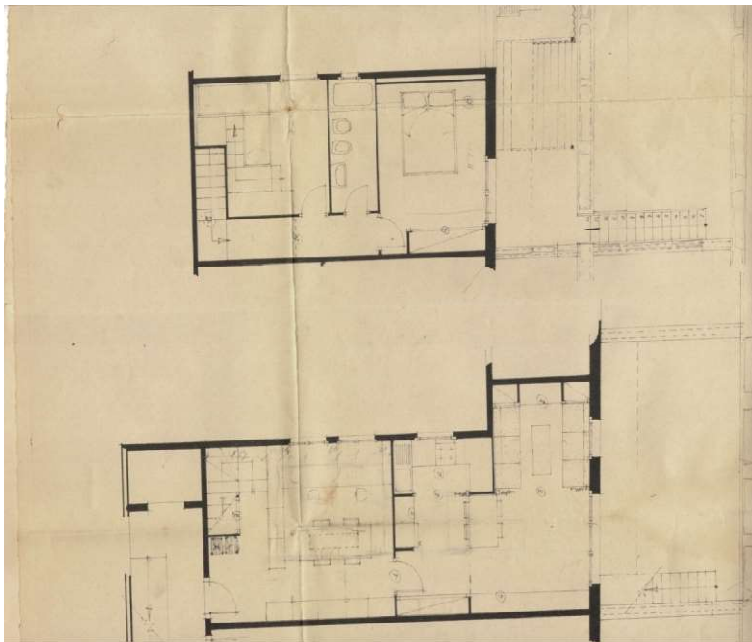
La CRISTINA FANÉ I OTÍN, va néixer el 3 de maig de 1978 a la Clínica del Remei de Barcelona. Al revés del succeït tres anys abans amb la seva germana gran que, per falta d'experiència, vam fer, en va més d'un viatge a la clínica, en el seu cas va venir d'un frec que no neix al cotxe abans d'arribar.

En aquella època no es podia saber el sexe dels nadons fins que naixien j jo – ara sí- esperava un nen, suposo que per allò de tenir “la parelleta”. En trencar el plor, la seva veu forta em va fer pensar que era així, un nen. Però no. El metge i amic, Ripoll, quan sortí a la sala on jo esperava em digué somrient “es tornat a ser “*mare*”” volent dir que era una nena. Una nena forta i preciosa.

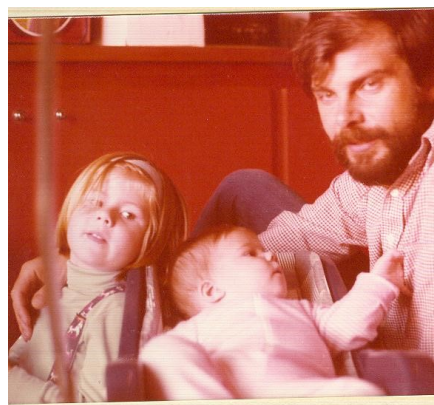

Vam decidir posar-li de nom Cristina en record de la meva avia paterna, que jo no havia conegut doncs havia mort amb la epidèmia de grip de 1918 quan el meu pare era encara un nadó.

La seva germana, Elena, havia nascut tres anys abans quan vivíem, de lloguer, al carrer Viladomat de Barcelona. Però la ocasió de comprar a la immobiliària per la que jo treballava un àtic dúplex al carrer Elipse de L'Hospitalet i acabar-me'l al meu gust va fer que ens traslladéssim allí quan la Cristina encara no havia nascut. Vam poder, doncs, dissenyar el nou habitatge dúplex al nostre gust: senzill, però amb el colorisme propi de l'època.

Eren uns temps de il·lusions i de molts projectes de futur i l'emplaçament d'aquest nou habitatge, tan a prop de la Zona Universitària, ens permetia planejar els estudis superiors de la meva dona -la Victoria- i l'ampliació dels meus. A més, vam poder pagar quasi al comptat l'habitatge i el garatge i la meva feina fixa ens permetia viure, modestament, però amb una certa tranquil·litat, Tanmateix,, el maig de 1978, quan la Cristina va néixer, ja estàvem acomodats al nou àtic de L'Hospitalet.

Així doncs, l'habitatge de l'infantesa de la Cristina –la Cris- fou aquell duplex -àtic i sobreàtic- amb les terrasses connectades per una escala, on hi fèiem vida durant tot el bon temps

A baix, a dins, tenia una sala amb corredisses per la cuina i per l'estar -que tancant-les servia també d'habitació de convidats- era on es feia tota la vida domèstica de dia, mentre a l'entrada hi havia un gran estudi-despatx polivalent. A dalt dos dormitoris i el bany.

Com es va recordar sempre la Cris, d'aquell joc de nivells del seu dormitori, amb l'Elena al llit de baix i ella al de dalt, -amb accés a l'armari de l'altell- saltant d'un nivell a l'altre.!

Tan és així que, quan el 1982 ens havíem traslladat a Arenys, al poc d'estar allí ens digué: un dia tot dinant ja a la casa del carrer de Sant Pere-

Bé, però... i ... quan tornem "a casa"?

En respondre-li

Ara, "a casa", és aquí. Per què vols tornar a la casa de l'Hospitalet?

Respongué:

No se. ES MES MACO.

Però la tranquil·litat econòmica va durar poc. La crisi immobiliària dels darrers 70 del segle passat va enterbolir la meua vida. Amb dues filles petites i la dona cuidant-les i estudiant, es va ensorrar la empresa on treballava i em vaig quedar sense feina i, per tant, amb molts moments de gran angoixa i desconcert.

Però ens en vam sortir i tirar endavant, prou bé. Amb el subsidi d'atur i alguna ajuda ocasional dels meus pares, vam poder resistir i fins i tot consolidar-me jo com a arquitecte independent i començar amb els equips professionals que, fins avui, s'anirien succeint.

LA TORNADA A ARENYS

Malgrat que jo des de 1966 havia viscut, m'havia casat i havia tingut les filles a Barcelona, sempre havia tingut casa al Tossol 19 d'Arenys amb els meus pares doncs era fill únic.

Per un costat els meus pares i els oncles sense fills -que vivien al davant- es feien vells i, per l'altre amb els nous ajuntaments democràtics jo participava activament en la regeneració urbanística del país i, per tant, també d'Arenys de Mar. Un dia l'alcade Joan Enric Garcia em va citar per dir-me: *"necessitaria que el regidor d'Urbanisme de les properes eleccions, fossis tú"*

El resultat va ser que l'agost de 1982 ens traslladàvem la família a la flamat casa amb entrada pel carre Sant Pere, 26 -llogada a l'oncle- tot estrenant així. un autèntic corredor d'habitatges a onze nivells. La casa de Sant Pere 26 – amb nosaltres – la del Tossol 30 –amb els oncles- i la de T19 –amb els avis- doncs de la nostra casa amb entrada pel carrer de San Pere es pasava, baixant a la dels oncles –amb entrada pel Tossol 30- i travessant el carrer s'arribava a la del Tossol, 19 on vivien els meus pares. Un corredor familiar mol transitat tan per les meves filles com per mi mateix.

La casa del carrer Sant Pere, 26, docs, va ser la llar familiar meva des que la Cris tenia quatre anys i ho va tornar a ser de la seva família des de l'arribada dels seus fills –dels meus nets-.

La casa, també en dúplex, era, de fet, millor que la que havíem deixat a l'Hospitalet, en tots els sentits. Al primer pis hi havia la cuina i un bon estar-menjador, amb una vista sensacional sobre el nucli antic d'Arenys, amb el mar de fons acotat lateralment pel Turó del Mal Temps.

La il·lusió dels oncles per haver-nos traslladat allí va ser molt gran. Fins hi tot va ampliar la casa amb una àmplia terrassa davant el menjador, “*perquè poguessin jugar les nenes*” tot veient-les des de baix.

Junt a l’entrada hi havia la “habitació d’abaix” que inicialment l’havia usat jo com a despatx però que finalment va esdevenir la sala d’estar de les filles –la sala 2, n’hi deiem-

A dalt tot donant al replà d’escala-distribuïdor hi havia els tres dormitoris. El de la Cris, sense ser massa petit era allargassat de tal forma que tenia el capsal del llit junt a la porta que la Cris mai tenia del tot tancada i podia controlar tots els moviments de la casa.

Recordo una nit, que jo tenia insomni i estava assegut al meu sofà d’abaix, que ella –molt petitona- em va sentir des del llit i es va esmunir cap abaix per ajeure’s al sofà amb el cap als mes genolls tot veient el cel per la balconera i em digué: “*papa, tornem a explicar allò del firmament i les estrelles*”. Com li agradava que li expliqués coses de l’espai, els astres i els estels!

Atès que per part nostre –la Victòria i jo- es tractava de poder fer moltes coses alhora i la casa era prou gran, vam decidir anar concentrant allí, sota la lar, el meu despatx i el gabinet de la Victòria. tot potenciant aquest corredor Sant Pere Tossol. La relació entre la nostra llar, ca'ls oncles i ca'ls avis, era intensa, però, pocs anys va durar, doncs el 1985 moria l'oncle i la tia un any després.

EL COLE

Com que l'Elena venia de l'escola pública de l'Hospitalet -"Pedraforca", crec que es deia- vam inscriure a les dues filles a l'equivalent d'Arenys, el Col·legi "Maragall". Allí va estar l'Elena fins que va passar a l'Institut i allí va estar la Cristina fins que la van seleccionar –era molt bona en Voleil Bol- per anar al centre de formació esportiva "la Blume" a Esplugues. L'escola estava bastant a prop de casa, el que va permetre que aviat les dues germanes poguessin anar i venir soles de l'escola a casa com ara ho fan els meus nets.

EL PAPER DELS AVIS EN LA VIDA FAMILIAR

Com passa amb els joves quan s'emancipen, jo, a partir del 21 anys, poca vida familiar feia ja amb els meus pares -jo vivia a Barcelona i ells a Arenys- i aquest buit jo diria que l'omplien amb la relació que mantenien amb els meus tiets i amb els meus cosins, més petits.

Malgrat que ells vivien a "Can Fané" al Tossol, 19, l'activitat familiar es va anar traslladant a la casa de l'Horta –"Can Farra"- on després de rehabilitar els baixos com a habitatge, hi anàvem a passar festes i caps de setmana.

Amb l'arribada, primer de l'Elena, després de la Cristina i la seva jubilació,. la relació avis-nets es va accentuar fins donar-les-hi un tracte de filles que a mi

em semblava excessiu però que consentia. Elles tenien els miraments , dedicació i floriures que nosaltres, per la feina, no els hi podíem donar (quan ells treballaven, a mi tampoc me'ls havien donat) i elles gaudien d'un mon que els hi havien muntat i que pocs nanos com elles podien gaudir. Podem dir que, de petites- el temps lliure el van pasar mes a ca'ls avis que a casa.

LA ELENA COM A GERMANA GRAN

De tota la infància, adolescència i primera joventut de la Cristina, es impossible explicar res separat de la seva germana gran, l'Elena. Era, de les dues, la germana petita, i com passa sovint s'havia anat formant una forta dependència

de la petita respecte de la gran que, quan calia, prenia autèntiques funcions suplents quasi de mare. Les coses que havíem de dir a les dues, les dèiem sempre a la gran donant per suposat que aquesta ja ho passaria a la petita. Mai al revés. Tan és així que recordo un dia que estaven les dues juntes i jo li vaig explicar directament a la Cris –molt petita- alguna cosa.. Va mirar desconcertada al seu entorn i amb gran joia va dir: ***M'ho diu a mi! ... a mi!***

LES ANADES A “LAS TIESAS”

Tan quan vivíem a Barcelona com òbviament quan vivíem a Arenys, els avis paterns tenien les seves netes ben a prop, però no així els avis materns que estaven a Jaca.

Cal dir què la iaia Càndida, fins la seva mort, no va tenir altres nets que les meves filles i ...vivien tan lluny!. Al principi no anàvem a Jaca massa sovint –el meu 600 i les penoses carreteres de l'època feien el viatge molt feixuc- però un dia la iaia Càndida cansada, de no veure prou sovint les seves netes, es va presentar a casa disposada a estar amb elles uns dies. Me'n vaig adonar de lo injustos que érem amb els meus sogres amb això i des d'aleshores no vaig deixar que passes un mes sense pujar-les hi, a Las Tiesas, ni que fos per un parell de dies.

La Cris, talment era igual que la seva avia Càndida tan físicament com de caràcter. Aquesta l'estimava amb bogeria i se entenien molt bé. Recordo que quan la Cris començava a parlar –en català, es clar- va anar a passar una llarga temporada a Las Tiesas amb la seva avia que, naturalment, només parlava castellà. Quan vaig arribar jo a buscar-la, en abraçar-la i dir-li coses, ja havia oblidat el català i el conflicte emocional jo-català/ iaia castella, la va fer

plorar sentidament ton dient-me “*es que no entiendo nada!*” . No va tardar massa, però en passar al bilingüisme.

Quasi sistemàticament totes les Setmanes Santes anàvem els quatre a Las Tiesas. Com que jo m’hi avorria, aviat va començar la meva afició a pujar a esquiar, a Candanchú primer i a Astun, després. Aquesta afició va anar quallant a tota la família fins formar un equipet que va durar fins que les filles fossin grans, Jo organitzava “l’equip” però la esquiadora de veritat, aviat va ser la Cristina,

EL BATEIG I LA COMUNIÓ

Qual vam batejar a l’Elena a la parròquia barcelonina de quasi el costat de casa, al carrer Viladomat -una cerimònia burocràtica descreguda i desganada- vaig decidir que a aquest joc jo no hi jugava mes i que no tornaria a batejar cap més fill.

Però amb el retorn a Arenys, la cosa va canviar, Per raons professionals i, sobre tot culturals em vaig fer molt amic del rector –i escriptor- Martí Amagat passant a ser el seu arquitecte i col·laborador de la parroquial.

Tenien les meves filles l’edat de fer “la comunió” que nosaltres volíem evitar. La Cristina no estava batejada i jo, quan m’ho va preguntar, li vaig explicar el perquè. Si sentia religiositat que es bateges, si no, no. La seva resposta va ser sabia: “... *com puc saber si m’interessa la religió si no estic batejada ni he fet la catequesi i la comunió? Filla, tens tota la raó!* li vaig respondre. . *Demà mateix parlo amb Mossen.Martí i posem en marxa un bateig en privat i tot el demès.*

Així, un diumenge en acabar la darrera missa, el sagristà va tancar l'església quedant-nos a dins només els més íntims i Mossen Martí va batejar la Cristina. Estava encantat i deia que això sí era un bateig!, La Cristina havia anat ella mateixa conscientment a batejar-se. No li havien portat amb la inconsciència dels nadons!,

Mesos després vam anar a la Catedral de Barcelona –no pas a Arenys- i les dues germanes van fer la seva primera comunió. Cal dir que el capellà de la Catedral que ens va donar la comunió era bastant neci doncs mentre ens la donava, estava rondinejava “*és que no saben ni combregar*” en veu baixa, pensant que erem turistes estrangers i no l’enteníem.

CANFARRA: L'ESTIU EIG I LES FESTES

La casa de l'horta de “Canfarra” que durant els darrers 60 del segle passat s’havia dividit en dos habitatges –dalt i baix-, deixant el del pis de dalt inacabat, es va consolidar als 70 i els 80 com a casal familiar. Als 90, amb la Cristina adolescent i amb els avis amb més de 70 anys, vaig decidir apostar per aquesta casa i reconvertir-la en una única casa gran dipositària del patrimoni familiar i casal comú de les tres generacions.

A nivell familiar, hi passàvem els nadals i els estius i el dinar per tota la família era per Tots Sants. De les palles se’n cuidaven la meva mare i la tieta Carme.

Ben aviat, però, amb les filles vam començar a organitzar festes d’amics com el Carnaval o el Sant Joan, primer només amb elles i amics meus i de la Victòria i de seguida amb tots els amics d’elles formant un grup autènticament intergeneracional que tots –joves i grans- encara recorden.

EL CAMPING I LA PLATJA

La meva afició juvenil al camping –que em venia del “cau” i l’excursionisme- la van també heretar les meves filles. Primer només en càmpings convencionals i finalment també naturistes, tan de mar com de muntanya. Quasi sempre, però, triàvem càmpings de platja doncs hi anàvem a l’estiu i això ens permetia la pràctica de l’snorkel, per fer musclos i la del Windsurf.

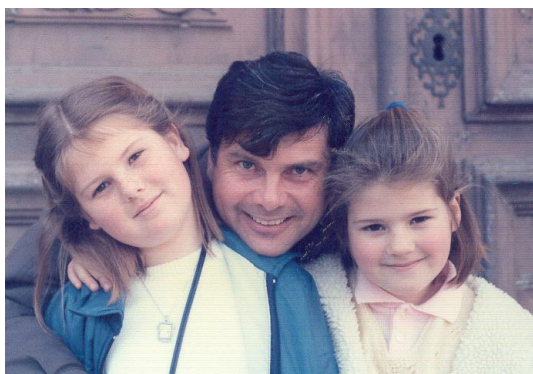
També usàvem el càmping com a campament base per a fer sortides i excursions. Es el cas dels varis viatges que vam fer a Andalusia per Setmana Santa, que acampats a Vera, aprofitàvem per anar a visitar Almeria, Granada o Sevilla i veure les seves espectaculars processons.

LES SORTIDES DE DIUMENGE

Encara que nosaltres no érem “domingeros” habituals –els diumenges anàvem a “Canfarra”- es impossible passar revista dels bons moments amb la Cris sense recordar les típiques sortides d’infància i adolescència a parcs aquàtics i zoològics, muntanyes i monuments -com Montserrat- o simples excursions per serralades properes. Tor això que dècades després vam repetir ja amb els meus nets.

Recordo que, ja de grans- un dia que vaig anar a Port Aventura amb les meves filles i els seus amics vam decidir tots plegats pujar al “Dragon Kan” que era l’atracció més forta- La Cris i jo, vam triar anar als seients del davant que eren els més impactants en el viatge. Ens va agradar. En repetir ja ho havien deixat córrer la meitat de la colla i a la tercera, estàvem la Cris i jo sols al davant, disfrutant d’allò més. I és que la Cris, en això, era com jo. Ens agradaven els reptes i les emocions fortes.

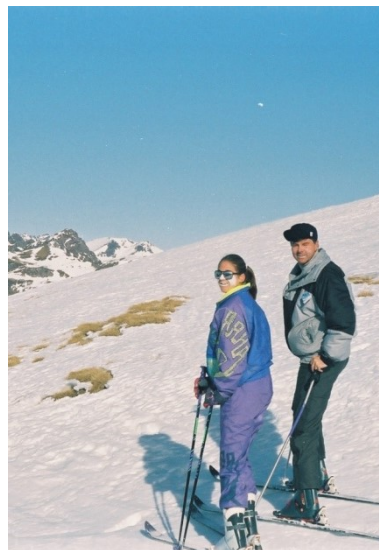

L'ESQUI

El gener de 1989 vaig tenir als Alps un gravíssim accident d’esquí. Les filles no venien quasi mai a esquiar amb nosaltres doncs els avis les convencien sempre de que quedar-se a casa amb ells, era el millor. En refer-me de l’accident tenia que decidir si penjava els esquís o arrossegava a tots els altres a ser també esquiadors.

Així, el gener de 1990, amb l’Elena amb 14 anys i la Cris amb 11, tornàvem a Avoriaz a aprendre i esquiar tot el possible i formar un grup familiar que va resultar entranyable i que va durar, any rere any, tota la seva adolescència i primera joventut. Com ja he dit, jo feia de guia però la verdadera esquiadora era la Cris.

Vam repetir els Alps varis anys, pero on més anàvem, a banda de a Jaca –Candanchú i Astún- era a Rialp –Port Ainé- a l’apartament dels Feliu i la Lluïsa. En Manel, la Montse, l’Elena, la Cristina, la Victòria i jo, érem una autèntica família per qui les sortides a la neu no eren pas només per esquiar sinó per passar uns caps de setmana –menjars llar de foc, joc de dards, etc.- que tots recordem, especialment després de la prematura mort de la Lluïsa.

“LA BLUME”

A l’horta de “Canfarra” teniem un petit camp de voleil-bol de terra, per fer partits “de costellada” però que feia que aquest esport formés part de la nostra vida lúdica familiar. No és doncs d’estranyar que la Cris tries com a esport el voleilbol al Col·legi Maragall i que els cercadors del Institut Joaquim blume es fixessin en ella per fitxar-la,

Tenia 14 anys quan va ingressar com a interna a la Residència Blume d’Espluges per combinar la formació esportiva amb els estudis de Batxillerat. Un dia, abans de prendre la decissió de passar d’Arenys a la Blume, vam anar a dinar ella i jo per parlar del seu futur dons estava molt confusa. Tot allò la superava. Recordo que li vaig dir *“Ara, tens que posar-te el llistó ben alt. Esportivament, a per les properes olimpíades! i intel·lectualment, a per a superar Einstein!. No et preocupis que la vida ja prou que et baixará el llistó!”*.

Van ser quatre anys -dels 14 als 18- de disciplina, esforç i sana tensió quotidiana. Ni els caps de setmana podia distensionar-se dons tocava jugar la lliga –que sempre guanyaven- als diferents pavellons del país, Els pares fèiem de taxista igual que ho va haver de fer ella dècades després quan els seus fills jugaven a hokei amb l’Arenys.

Per les vacances d’agost de 1994 als seus 16 anys, estant de camping amb els seus amics va tenir un accident de cuina amb cremades que li van provocar l’ingrés per Urgències a l’Hospital de la Vall d’Hebron. En una primera intervenció de ingert, el metge ens va dir que la cosa no era massa greu i que en un parell o tres de dies estaria a casa. Però no va ser així i la cosa s’anava complicant dia a dia.

Era agost i no hi havia manera de saber qui era el metge responsable de "l'equip" mèdic ni com parlar amb ell. Un dia quan vaig arribar a l'hospital resulta que l'havien operat sense jo ser-hi. Seguia empitjorant i al cap de uns dies més un dels metges em va dir que tindrien que tornar-la a operar. La meva resposta va ser *"en tot cas no serà aquí. No els autoritzo la operació!"*

Havia tingut jo la sort de que el pare de una de les amigues de la Cristina, de la Blume, era un metge amb prou influència en aquell hospital com perquè després d'una meva trucada ell fes les getions oportunes amb "l'equip mèdic" de la Cris. El resultat va ser un canvi de medicació i que la Cristina era a casa al cap de tres dies.

Des d'aleshores la meva desconfiança en la gestió i administració de la sanitat ha estat sempre present, sobre tot ara, dècades després, en tot el procés de la malaltia que va portar la Cristina a la mort.

No recordo bé quin any era que van desplaçar a la Cristina i a una altra companya a Madrid per veure si les fitxava la Selecció Nacional Espanyola. Jo també vaig anar-hi, amb el meu cotxe, un parell de dies, per veure els entrenaments, orgullós de pensar que la meva filla era de les millors esportistes del país. Però la cosa no va sortir com esperavem. Van tornar a casa amb les mans buides però després, això sí, d'haver tingut ella una bona excursió a Madrid amb les amigues.

Quatre anys de formació i residència comunes, forja un cercle d'amistats que dura. Certament moltes de les millors amigues de la Cristina son encara d'aquella època

Quan el 96 va assolir el final de la la etapa formativa de la Blume la Cris era per a mi un model de dona de referència. Alta, guapa, simpàtica, forta autodisciplinada i amb un control de si mateixa per a mi inassolible, i es va mantenir així fins la seva prematura mort.

LA TORNADA A CASA

La primera decisió que la Cristina havia de prendre en acabar el batxillerat a la Blume, era si volia seguir la carrera esportiva i fer INEF o fer una altra carrera universitària. Es va decidir per això últim i em va dir que volia fer arquitectura com jo.

L'Elena ja treballava amb mi feia alguna anys i ràpidament li vam preparar un lloc i alguna feina al despatx del Tossol, 30, Però la selectivitat no li va anar gens bé i la nota de tall li va fer canviar de plans tot passant a estudiar Ciències Físiques a l'Autònoma. que tampoc li va anar bé.

Se sentia molt baixa d'autoestima i va decidir posar-se a treballar i tenir un any sabàtic d'estudis. Finalment va fer Ciències Empresarials, combinant feina i treball per tenir, malgrat viure a casa, prou independència econòmica.

La Cristina ja era una dona adulta i per això poca era la relació que teníem a casa, amb ella on no parava quasi mai. Era igual del com havia sigut la relació amb els meus pares quan jo tenia la seva edat.

LA EMANCIPACIÓ DE CASA

El desembre de 1999 moria el meu pare a l'hospital de Calella i la Cristina aviat passava a viure al Tossol 19 amb la seva avia viuda. Allí hi va estar ocupant la part del darrera de l'habitatge –la mateixa que havia ocupat jo abans de casar-me-, fins que al cap de dos anys va decidir tenir la seva pròpia casa. Així, es va condicionar els baixos de la casa del carrer Pons d'Arenys de Munt que el meu consogre li havia deixat doncs l'Elena i en Jordi, que inicialment s'hi volien instal·lar, finalment no ho havien fet en haver-se'n anat aquests a viure a "Canfarra".

Sempre vaig sentir dir a la Cristina que els anys del carrer Pons havien estat els més feliços de la seva vida per la senzillesa mig rural d'aquella planta baixa i per ser els primers anys de viure amb en Carles, encara sense fills.

EL RETORN AL CARRER SANT PERE:

El 2005, l'Elena, amb en Jordi i els Seus pares, decideixen tirar a terra la vella casa del carrer Pons d'Arenys de Munt i bastir-ne-hi una de nova.

Jo llavors, a causa d'una crisi familiar estava vivint a la casa del Tossol, 19, la Victòria romania a la de Sant Pere 26 l'Elena i en Jordi, a Canfarra i la iaia Teresa a la residència geriàtrica Vil·la Betània. La ocasió era perfecta per oferir-li que tornés a casa seva, Sant Pere 26 d'Arenys de Mar per iniciar-hi la seva definitiva vida familiar pròpia. Així, va fer-se hi un petit garatge la planta baixa i la resta d'aquesta planta amb la planta de sota -on sempre la Victòria hi havia tingut el gabinet-, les hi vam condicionar com a habitatge. En definitiva, no havíem fet més que recuperar el corredor d'habitatges familiars SP26 – T19. de sempre. La casa de Sant Pere, 26. tornava a ser la llar familiar, ara de la Cristina i la seva descendència que aviat començaria a arribar.

L'ARRIBADA DELS FILLS

El fet que la seva germana fos ja mare per dos cops des d'alguns anys, li donava un protagonisme que a la Cris sovint la deprimia fent-la sentir "segundona" dins l'entorn familiar.

Això es va acabar quan el 19 de desembre de 2006, a l'hospital de Calella, naixia, als seus 28 anys, el primer fill de la Cristina, en Martí, primer noi de la meua família després de mi, feia 61 anys.

El nou cicle d'activitats i commemoracions familiars, començat amb el casament de l'Elena feia quatre anys, ara s'havia engrandit. bateigs, castanyades de Tot Sans, Nadals i Reis Santjoans, carnavals, festes del carrer, excursions etc. omplien l'agenda familiar.

El 14 de juliol del 2009, pocs mesos després d'haver mort la iaia Teresa –la meua mare- naixia a l'hospital de Mataró la petita dels meus nets, l'Anna en qui avui, talment, hi estic veient una rèplica de la meua Cris,

Tots plegats van anar creixent sans, forts i intel·ligents, donava gust veure'ls. Fèiem moltes sortides de diumenge. Recordo que en una d'elles, que havíem anat a Barcelona a la festa dels "Super 3" caminant per la vorera ells dos davant i nosaltres dos –la Cris i jo- al darrera, amb el seu sentit de l'humor i un somriure ple d'amor, em va dir que molts cops qual els veia es deia "*Eh que macos! i ...els he "fet" jo!!!*"

EL MEU CÀNCER

El desembre de 2005 em diagnosticaven un càncer de còlon. El meu estoïcisme -per haver acceptat la mort ja una vegada als 43 anys- va fer que que la mala notícia afectes més a les meves filles que a mi mateix.

El gener de 2016, en confirmar-se que es tractava d'un càncer amb metàstasi, l'oncòleg em va donar dos mesos de vida si no el tractava i dos anys si feia tot el tractament: -cirurgia, radiologia i quimioteràpia-. Vist el que m'esperava, l'Elena va fer que anés a viure -mes aviat a morir- a ca seva, Canfarra, on vam administrar i fer totes les visites de parents i amics, que de fet eren uns autèntics comiats,

Aquesta meva fi, vaig creure que arribava a l'hospital de Mataró en la segona operació, per una falla en el sistema de calmants del postoperatori. Tenia la Cristina asseguda al silló del costat del meu llit mentre jo mig inconscient però prou conscient, com per sentir que me'n anava, estava a punt de deixar-me anar. Total., per dos anys que com a molt em queden!. Avui divendres, mort. Demà dissabte, tanatori, Diumenge, enterrament i dilluns ... comença l'oblit de tot plegat.

Però jo, quan el diagnòstic, havia decidit viure els dos anys que em quedaven. Ara, doncs, no tocava! I vaig estendre el braç cap a la Cristina tot dient-li Cris me'n estic anant. La mobilització va ser immediata i l'endemà jo ja estava a casa.

Que la meva mort era ja del tot assumida per les files ho palesa l'esborrany del que la Cristina pensava segurament llegir al meu enterrament.

(COMIAT NO REEIXIT DE LA CRISTINA A MI, DEL 2016.)

Vull dir unes paraules per acomiadar el meu pare, perquè sé que ell ho hauria volgut. Se sentiria dolgut sense un comiat . No és facil perquè els em coneixen saben bé que sempre he defugit protagonismes. Així que seré breu.

Pare.

Et diré el que no he fet en vida. Potser perquè a casa no hi havia costum de dir-nos coses carinyoses. Tampoc és moment de fer-te retrets. He arribat a la conclusió que igual que molts pares esperen massa dels seus fills, jo potser vaig esperar massa de tu i això, en la maduresa, sempre provoca retrets possiblement “injustos”. Per això avui vull dir-te només coses boniques, que sempre he sentit de debò. Amb les teves virtuts i mancances has estat un bon pare. Has jugat i rigut amb nosaltres i a les verdes sempre hem pogut comptar amb tú. És per això que sé que ploraré la teva pèrdua desconsoladament. Que deixaràs un gran buit com et mereixes. Que patiré el dol i amb el temps hi haurà milers de coses que em faran recordar-te i parlar de tú amb un somriure com al meu estimat pare i l'avi dels meus fills que, amb els seus defectes mai deixarem d'estimar.

Descansa en pau pare, estigues tranquil sempre seràs als nostres cors I mai deixarem de recordar-te.

T'estimo.

Qui havia de pensar en el bescanvi de papers que es donaria quatre ans després quan l'ordre natural s'alteraria i seria jo qui l'enterrés a ella.

PERO, JO, NO EM VAIG MORIR

Vaig estar a Canfarra mentre va durar la meva primera “químio” tot preparant-me per morir com ja he explicat. Però, no em vaig morir! Tot el contrari. Vaig tornar a muntar l'habitatge, de Tossol !9, 1er i tot anant-hi a viure, em vaig recuperar prou bé- primer portant la bossa de l'ilíostomia i després sense res.

Malgrat alguns efectes secundaris dos anys després del tractament havia recuperat la meua vida normal. Fins i tot havia tornat a fer windsurf i a esquiar – amb limitacions, es clar- La meua relació amb la Cris i els nets tornava a ser normal però jo a ella no la veia bé. Li entreveia una certa depressió que aviat vaig veure que tenia que veure amb la herència que jo havia ja fet i l'administració del patrimoni immoble que li corresponia.

Efectivament, pel que fa al meu patrimoni familiar que les filles tenien que heretar, fins la meua malaltia, dels lloguers i del manteniment dels immobles,, se'n ocupava l'Elena, però a partir d'aleshores, va decidir que cada germana administres, ja, tot el patrimoni que tenia d'heretar, segons el meu testament.

Per la Cristina, això significava entrar en un tipus de feina que per no ser el seu, li representava bastant feixuc .i, per mi que, li provocava algunes depressions fins creure que de l'herència li havia tocat la pitjor part Realment, no era així de cap manera, però a ella si que li semblava per les complicacions que creia li comportaria la seva part.

Van començar les tensions amb sa germana i amb mi mateix, fins que finalment jo vaig entendre que la gestió i administració d'aquest patrimoni, encara tot a nom meu, no es podia seguir portant de forma fragmentada i amb tres criteris i interessos diferents.

Ates que jo creia llavors –erròniament- que ja havia superat la malaltia, vaig decidir recuperar la gestió i administració, que mai hagués hagut de deixar, dels immobles no ocupats per l'Elena, la Victòria i la Cristina,

La Cristina es va enfurismar perquè es va creure menystinguda per mi quan realment era tot el contrari, doncs, el meu pla era descarregar-les-hi la gestió -i augmentar la rendibilitat del patrimoni- ja que jo tenia temps per fer-ho. Tot això començava per la meua mudança, anant a viure al pis de Tossal 30, 2on –mes a prop d'ella i junt la Victoria- i llogar a millor preu l'habitatge del 19 que deixava.

Així, l'estiu de 2018, jo em vaig traslladar a T30, 2on. ben a prop de dona, filla i nets. No tardaria la Cristina a anar entenent tot plegat si bé no ho volia reconèixer i no volia saber res del meu trasllat. De fet, havia anat consolidant la idea errònia que l'Elena em tenia influenciat al seu favor i que a ella també la havia manipulat tota la vida ... pel que havia decidit trencar la relació. La fulminant mort de la Cristina no va donar temps de resoldre tot aquest munt de malentesos. Quina llàstima!

L'estiu del 2019: la Cristina amb totes les reserves que acostumava a fer per aquests temes em diu que s'està fent proves pel seus problemes de ronyó. Finalment li diagnostiquen un càncer de matriu però ella li vol treure importància

La Cristina, malgrat no explicitar-ho comença a veure el perill d'una mort prematura deixant fills petits com finalment va passar; *"Dotze anys més!"* Es demanava. *"Passat festes, ja ni ens en recordarem"*, li deia jo.

A l'hospital de "Can Ruti" per li van fer, mes o menys, els mateixos tractaments que jo ja havia passat quatre anys abans si bé a ella, en vers d'extirpar-li el tumor, li van cremar amb tractament de "braquiteràpia".

A casa, tenia setmanes dolentes -amb constants anades a urgències- i altres de bones, com les de les darreres festes de Nadal i Reis, les últimes que haurem pogut passar am ella i quina joia mai oblidaré

La primavera de 2020, però, la cosa es va anar complicant amb constats dolors fins que en el seu definitiu ingrés a Can Ruti el seu quadre clinic era ja molt preocupant. Fibroma a l'Uteter, problemes a la sang per les plaquetes, hemorràgia, Inflamació cames, moltes petites embòlies als pulmons i, finalment, el dimarts 26 de maig: li diagnostiquen metàstasi als ossos, la qual cosa em va comunicar ella mateixa per telèfon tot plorant .ja que allò significava la entrada en fase terminal,

Vaig anar de seguida a Can Ruti a veure-la i parlar amb ella. Estava molt sencera però preocupada pel que en seria dels seus fills i del seu home. També per la seva casa que encara no havia heretat en ser jo viu. Li vaig dir i reiterar que res del patrimoni material canviaria quan ella faltés, Els seus fills i el seu marit seguirien a ca seva i quan jo morís heretarien el que ella havia d'heretar. Ella ara no tenia pas que pensar en res d'això i només pensar en ella mateixa!. Que tenia que seguir lluitant i, com jo,, se'n sortiria!.

Vaig percebre que aquella conversa l'havia tranquil·litzat i que les seves "gràcies" eren sentides, la qual cosa es va poder veure clarament en les successives trucades i missatges de Whatsapp dels següents dies. El dimecres 3 de juny al matí: vam tenir la última conversa telefònica tot donant-nos ànims. Al vespre, però rebia la notícia de la seva mort d'embòlia.

CARTA A LA MEVA CRISTINA VIRTUAL

Estimada Cristina

Encara estant viva, la darrera conversa que vam tenir va ser al matí d'aquest fatídic dia 3 de juny que hem vas trucar per dir-me com estaves o sigui, mes o menys com els dies anteriors.

El cop de quan la mare em va dir que havies mort va ser molt fort. De seguida vaig intentar localitzar a l'Elena i quan vam arribar a la teva habitació de Can Ruiti ja només hi havia el teu cadàver. Tu, Ja no hi eres.

Encara hi eres menys en les teves despulles convertides en un "nino" maquillat amb el que vam fer la vetlla, el funeral i que finalment vam cremar d'una forma mecànica prou ben vestida, com per no recordar massa els crematoris d'Auswich que tants cops hem vist a les pel·lícules.

Però no. tu allà no hi eres. Com vaig dir al funeral, on si que eres allí, era en nosaltres, ben present, però virtualment, en el nostre record. Si. Te'n recordes quan en el tanatori virtualment parlàvem asseguts als bancs de fora i no pas dins la capella ardent.?

Però el mes clar d'aquesta presència virtual teva, va ser quan en Carles va trobar i jo vaig poder llegir, la teva carta de comiat quan et pensaves, fa quatre anys que jo ja em moria. Si. Era la carta d'un viu a un difunt, de tu a mi, el mateix que faig jo ara, de mi a tu. i el mateix que penso seguir fent d'ara en davant.

Si, Cristina, mentre jo estigui viu, tu també ho estaràs virtualment en el meu record.

Quant d'amor! ... Quant de dolor!

El teu pare.

